

Kuinka merkittäviä elämäntapahtumat ovat toimeentulotuella siirtymiseen lapsiperheissä?

AAPO HIILAMO & MARKUS KESKI-SÄNTTI & LAURI MÄKINEN & TIINA RISTIKARI

Johdanto

Tässä artikkelissa tarkastelemme, millainen on eri elämäntapahtumien yhteys talousvaikeuksiin lapsiperheissä. Selvitämme asiaa tilastollisin menetelmin. Tarkemmin analysoimme sitä, missä määrin vanhempien ero, työttömyys ja sairastuminen edeltävät toimeentulotuella siirtymistä ja pitkäaikaisen eli yli kuusi kuukautta kestäväen toimeentulotuen saantia. Toimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki. Se on tarkoitettu kotitalouksille, joiden tulot tai varallisuus eivät riitä kattamaan välttämättömiä elinkustannuksia. Toimeentulotuen saaminen on merkki taloudellisista vaikeuksista. Se yhdistyy usein terveydellisiin ja sosiaalisiin ongelmiin (Kuivalainen 2013; Vaalavuo ym. 2020).

Aikaisemmassa tutkimuksessa toimeentulotuen saanti on yhdistetty yksinhuoltajuuteen, työttömyyteen ja työelämän ulkopuolella oloon sekä mielenterveyden ongelmiin (Jauhiainen & Korpele 2019; Vaalavuo ym. 2020). Lapsiperheissä vanhempien sairastuminen, erityisesti psyykkisistä syistä, on yhdistetty suurempaan riskiin toimeentulotuella siirtymisessä (Hiilamo ym. 2023b).

Aikaisempaa tutkimusta ei ole kuitenkaan siitä, mitkä elämäntapahtumat ovat merkittäviä toimeentulotuella siirtymisessä väestötasolla. Toimeentulotuella siirtymistä voidaan tulkita köyhyys siirtyminä. Köyhyys siirtymissä keskitytään tekijöihin, jotka vaikuttavat kotitalouden toimeentuloon negatiivisesti. Aikaisemmissa tutkimuksissa on havaittu, että köyhyys siirtymien taustalla on 1) hyvinvointivaltioon liittyviä tekijöitä, kuten sosiaalietuuksien tasojen muutoksia, 2) työmarkkinaosallistumiseen liittyviä tekijöitä, kuten työttömyyttä tai sairastumisen vuoksi töistä pois jäämistä, ja 3) per-

herakenteessa tapahtuneita muutoksia, kuten avioero tai perheenjäsenen kuolema (Obućina 2014).

Tässä analyysissä vertaillaan vanhempien työttömyyttä, eroa ja sairastumista ja arvioidaan, mikä niistä on merkittävin toimeentulotuella siirtymiseen liittyvä tekijä yksilö- ja väestötasolla. Elämäntapahtumiin keskittyminen on tärkeää, koska talousongelmia ehkäisevät interventiot voidaan kohdistaa perheisiin, joilla on merkittävin riski kokea talousongelmia. Esimerkiksi Turun yliopiston kehittämä interventiot ”Vahvat rahataidot lapsiperheissä” voidaan hyödyntää palveluissa, joissa kohdataan vaikeita elämäntilanteita läpikäyviä lapsiperheitä. Interventio keskittyy rahan hallintaan ja sosiaalisiin verkostoihin (ks. Kaittila ym. 2022).

Keskitymme analyysissä lapsiperheisiin, koska vanhempien toimeentulo vaikuttaa lasten hyvinvointiin, kehitykseen ja myöhempään elämäntalouteen. Toimeentulotukea saavissa perheissä lapset kokevat todennäköisemmin terveysongelmia ja he ovat todennäköisemmin sosiaalipalveluiden piirissä (Hiilamo ym. 2023a).

Aineistona kansallinen syntymäkohortti 1997

Aineisto sisältää kaikki Suomessa vuonna 1997 syntyneet henkilöt ja heidän vanhempansa. Aineistoon on yhdistetty eri viranomaisrekistereistä tietoja henkilötunnusten avulla. Tiedot toimeentulotuesta tulevat THL:n toimeentulorekisteristä. THL:n tutkimuseettinen työryhmä on puoltanut Kansallinen syntymäkohortti 1997 -tutkimusta. Tutkimusaineisto on kuvattu tarkemmin toisaalla (Ristikari ym. 2018).

Alkuperäinen aineisto sisälsi 58 802 henkilöä, mutta tätä tutkimusta varten teimme useita rajauksia. Poistimme aineistosta ulkomaille muuttaneet ja kuolleet kohorttilaiset. Jätimme aineistossa huomioimatta vanhempien tiedot, jos vanhemmat eivät asuneet kohorttilaisen kanssa samassa osoitteessa (kohorttilainen voi olla sijoitettu kodin ulkopuolelle tai asua muiden aikuisten kanssa). Analysoimme aineistoa pitkittäis muodossa eli niin, että aineiston havaintoyksikkö on perhe valittuna havaintovuonna (t). Koska keskityimme toimeentulotuelle siirtymiseen, poistimme aineistosta havainnot, jossa perhe on merkitty havaintovuonna toimeentulotuen saajaksi. Yhdestä perheestä tulee rivi havaintovuositain aikavälillä 1998–2013, mikäli ehdot täyttyvät. Maksimissaan perheellä voi olla 16 riviä aineistossa. Havaintovuosi on kalenterivuosi. Aineistossa perhe voi olla vain yhtenä tapauksena eli rivinä vuosittain.

Laskimme elämäntapahtumien ja toimeentulotuelle siirtymisen yhteydet kahdelle eri osa-aineistolle. Kahden vanhemman perheistä koostuva osa-aineisto sisälsi perheet, jossa oli kaksi vanhempaa havaintovuotta edeltäneenä vuonna (t-1) samassa osoitteessa kohorttilaisen kanssa. Tämä osa-aineisto sisälsi 647 916 havaintoyksikköä 50 665 perheeltä. Yhden vanhemman perheet-aineisto sisälsi perheet, joissa oli yksi vanhempi edeltäneenä vuonna (t-1). Tämä osa-aineisto sisälsi 152 242 havaintoyksikköä 20 560 perheeltä. Keskityimme aineistokohtaisesti eri elämäntapahtumiin. Sama perhe voi olla eri havaintovuosina molemmissa aineistoissa.

Muuttujat

Kuvaamme tutkimuksessa käytettyjä muuttujia liitetaulukossa 1 (ks. www.julkari.fi). Määritimme toimeentulotuelle siirtymisen niin, että kohorttilaisen kanssa asuvat vanhemmat ovat merkittävänä havaintovuotta seuraavana vuonna (t+1) vähintään kerran myönnetyssä toimeentulotukihakemuksessa. Toimeentulotuki on tarkoitettu lyhytaikaiseksi etuudeksi. Tästä syystä tarkastelemme myös siirtymistä pitkäaikaiselle toimeentulotuelle (6 kk tai pidempi).

Rakensimme aineistosta useita elämäntapahtumia kuvaavia muuttujia: vanhempien eron, somaattisen ja psykiatrisen sairastumisen ja työttömyyden. Kahden vanhemman perheissä muodostimme muuttujat erikseen äidille ja isälle. Yhden

vanhemman perheiden aineistossa keskityimme perheessä asuvaan vanhempaan.

Lisäksi rakensimme aineistosta lukuisia taustamuuttujia, jotka huomioimme estimointivaiheessa. Näihin lukeutuvat kohorttilaisen syntymäpaik- no, sukupuoli ja syntymäkuukausi sekä äidin ja isän tulot, aikaisemmat diagnoosit (yhden vuoden viiveellä, poikkeuksena vuoden 1998 diagnoosit), koulutustiedot, työttömyys sekä toimeentulotuen käyttö havaintovuotta edeltäneenä vuonna (t-1).

Tilastollinen analyysi

Käytimme Poisson-regressiota arvioimaan kunkin elämäntapahtuman yhteyttä toimeentulotuelle siirtymiseen taustatekijöiden huomioimisen jälkeen (Zou 2004). Suoritimme mallit erikseen kullekin elämäntapahtumalle. Laskimme malleista riskisuhteet, jotka kuvaavat toimeentulotuelle siirtymisen riskien suhteellista eroa elämäntapahtumien kokevien ja ne välttävien välillä taustatekijöiden huomioimisen jälkeen. Laskimme 95 prosentin luottamusvälit vakailta keskivirheillä (*robust standard errors*).

Tässä tutkimuksessa sekoittuneisuudella tarkoitetaan, että on olemassa elämäntapahtuman todennäköisyyteen vaikuttavia tekijöitä, jotka vaikuttavat myös toimeentulotuelle siirtymiseen. Havaitsemamme yhteyden voi tulkita syy-yhteydeksi, jos oletetaan, että asetelmissamme ei ole mitattuihin taustamuuttujiin liittymätöntä sekoittuneisuutta.

Vakioidusta riskisuhteesta laskimme väestösyysosuudet. Väestösyysosuus ilmaisee prosentuaalisen osuuden toimeentulotuelle siirtymistapauksista, jotka voidaan syyksi lukea tietyille elämäntapahtumille (Laaksonen 2010; Mansournia & Altman 2018). Väestösyysosuus sisältää kausaalioletuksen, eli riskitekijän ja lopputuleman välillä on oltava syyseuraussuhde. Väestösyysosuuksien avulla voidaan havainnollistaa elämäntapahtumien vaikutusta toimeentulotuelle siirtymiseen väestötasolla. On mahdollista, että elämäntapahtuma yhdistyy merkittävästi korkeampaan riskiin siirtyä toimeentulotuelle yksilötasolla, mutta elämäntapahtuma on harvinainen, jolloin sen väestösyysosuuskin jää pieneksi. On myös mahdollista, että elämäntapahtumaan liittyvä riski siirtyä toimeentulotuelle on hyvin pieni, mutta sen väestösyysosuus on suuri, koska elämäntapahtuma on yleinen.

Tulokset

Taulukossa 1 kuvataan elämäntapahtumien ja toimeentulotuelle siirtymisen sekä pitkäaikaisen toimeentulotuen saannin todennäköisyydet. Kahden vanhemman osa-aineistossa 1,7 prosenttia perheistä siirtyi toimeentulotuelle ja 0,2 prosenttia siirtyi vähintään kuusi kuukautta kestäneelle toimeentulotuelle havaintovuotta seuraavana vuonna. Yleisin elämäntapahtuma tässä aineistossa oli äidin työttömyys (9 %).

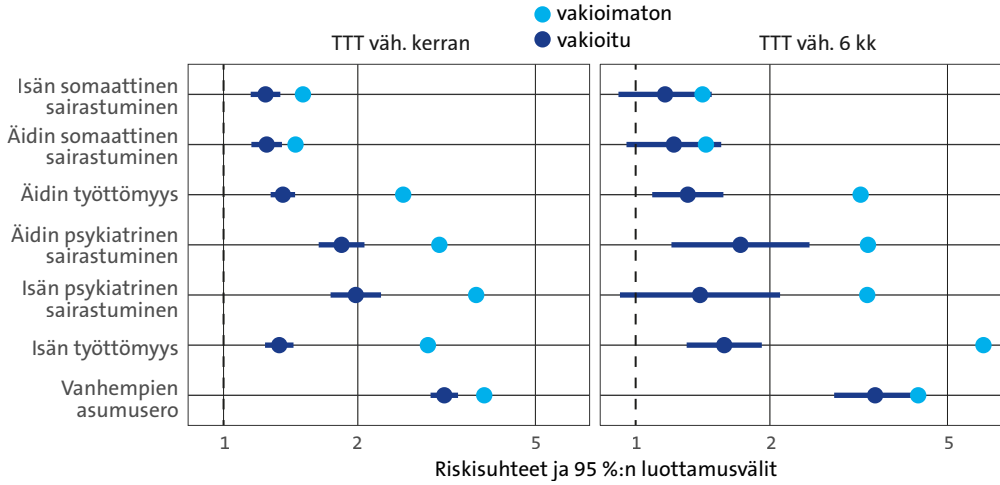
Kuviossa 1 esitetään riskisuhteet toimeentulotuelle ja pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymiseen elämäntapahtumien mukaan kahden vanhemman perheillä. Pienimmät vakioimattomat riskisuhteet liittyivät vanhempien somaattiseen sairastumiseen (riskisuhde äidin somaattiseen sairastumiseen 1,4 ja isän 1,5) ja suurimmat vanhempien eroon (3,8) ja psyykkiseen sairastumiseen (äidin 3 ja isän 3,7). Vakiointi pienensi riskisuhteita. Taustatekijöiden huomioimisen jälkeen vanhempien ero yhdistyi 3,1-kertaiseen riskiin siirtyä toimeentulotuelle (95 % luottamusväli 2,9–3,4). Isän työttömyys yhdistyi vakioinnin jälkeen 1,3-kertaiseen (1,2–1,4) ja äidin 1,4-kertaiseen riskiin (1,3–1,4). Yhteydet olivat samanlaisia, kun tarkasteltiin pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymistä. Vakioinnin jälkeen vanhempien ero yhdistyi 3,4-kertaiseen (2,8–4,3) riskiin siirtyä pitkäaikaiselle toimeentulotuelle.

Kuviossa 2 näytetään väestösyysuudet toimeentulotuelle ja pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymiseen elämäntapahtumien mukaan kahden vanhemman perheen aineistolla. Vakioinnin jälkeen vanhempien eron väestösyysuus oli 5 prosenttiyksikköä eli joka 20. toimeentulotuelle siirtyminen tässä osa-aineistossa voidaan tulkita kausaalioletuksen pätiessä johtuvan erosta. Vanhempien psyykinen sairastuminen selitti noin 3 prosenttia toimeentulotuelle siirtymisistä ja isän ja äidin työttömyys 5 ja 4 prosenttia. Pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymisen merkittävin väestösyysuus liittyi isän työttömyyteen (10 %), eroon (6 %) ja äidin työttömyyteen (6 %).

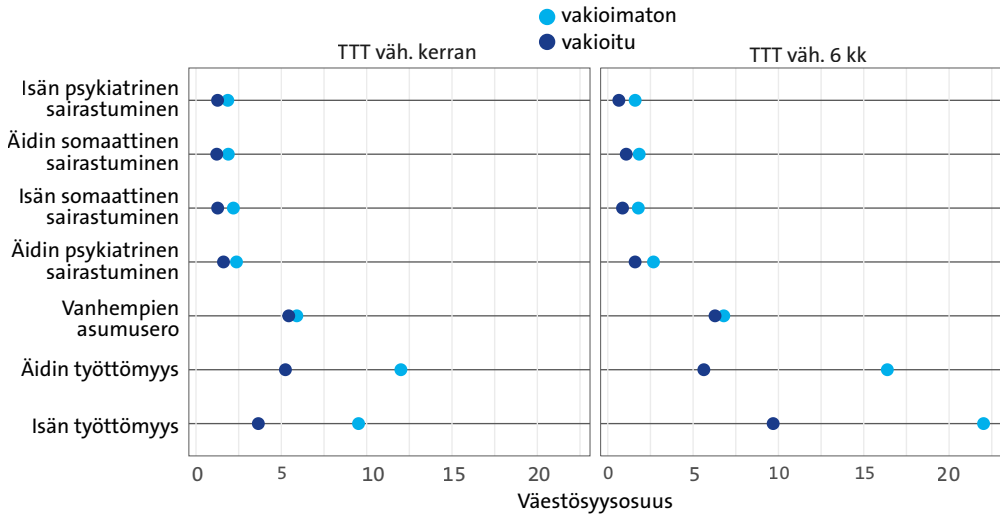
Kuviossa 3 näytetään riskisuhteet toimeentulotuelle ja pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymiseen elämäntapahtumien mukaan yhden vanhemman perheen osa-aineistolla. (Liitetaulukossa 2 kuvataan yhden vanhemman perheillä elämäntapahtumien ja kahden vasteen todennäköisyydet, ks. www.julkari.fi.) Ennen taustatekijöiden huomioimista vanhemman työttömyys yhdistyi 2,7-kertaiseen riskiin, psykiatrinen sairastuminen 2,3-kertaiseen ja somaattinen sairastuminen 1,3-kertaiseen riskiin siirtyä toimeentulotuelle. Taustatekijöiden huomioiminen pienensi näitä estimaatteja seuraavasti: 1,1 (0,7–1,7), 1,8 (1,6–2,1) ja 1,1 (1,1–1,2). Vakioimattomat yhteydet olivat voimakkaampia pitkäaikaiseen toimeentulotukseen siirtymiseen, mutta ne pienivät merkittävästi vakioinnin jälkeen.

Taulukko 1. Elämäntapahtumien ja toimeentulotuelle siirtymisen todennäköisyydet. Kahden vanhemman perheet -aineisto (n = 647 916). Kansallinen syntymäkohortti 1997 tutkimus. Somaattinen sairastuminen = somaattisista syistä johtuva yöpyminen sairaalassa; psykiatrinen sairastuminen = psykiatrinen diagnoosi erikoissairaanhoidossa

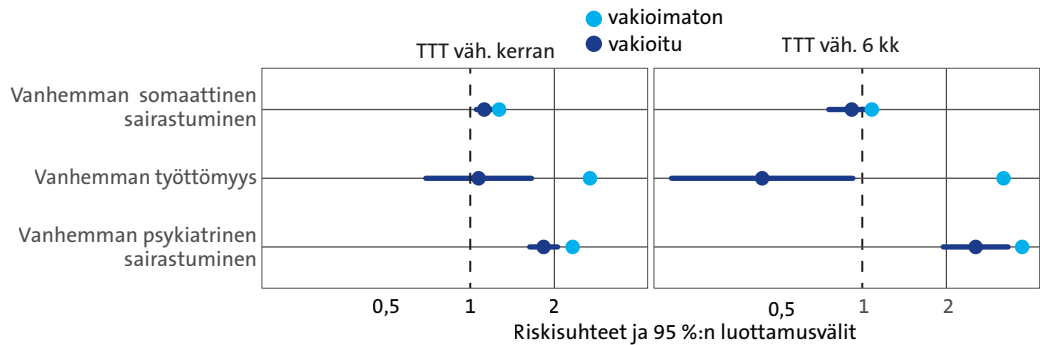
Tapahtuma	Tapahtumia (%) havaintoyksiköistä	Tapahtumia, lkm	Osuus perheistä, jotka kokivat tapahtuman vähintään kerran, %
Äidin työttömyys	8,9	57 870	34,3
Isän työttömyys	5,6	36 445	25,4
Isän somaattinen sairastuminen	4,4	28 650	34,9
Äidin somaattinen sairastuminen	4,3	27 770	34,7
Vanhempien asumusero	2,2	14 327	26,9
Siirtyminen toimeentulotuelle	1,7	10 990	16,2
Äidin psykiatrinen sairastuminen	1,2	7 693	6,9
Isän psykiatrinen sairastuminen	0,7	4 583	4,5
Siirtyminen toimeentulotuelle 6 kk	0,2	1 174	2,2

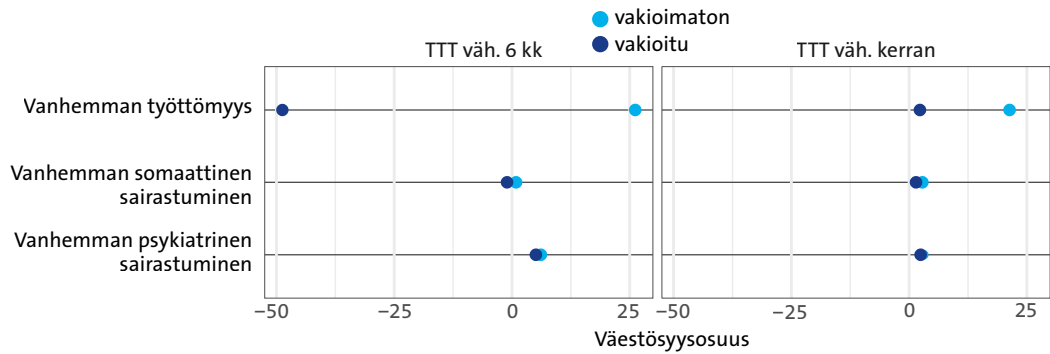
Kuvio 1. Elämäntapahtumien yhteys toimeentulotuelle siirtymiseen seuraavana vuonna. Kahden vanhemman perheet (vuosi ennen elämäntapahtumaa). Huomioi, että x-akseli on muutettu käyttäen 10-kantaista logaritmia.

Kuvio 2. Elämäntapahtumien väestöyosuudet toimeentulotuelle siirtymiseen. Kahden vanhemman perheet (vuosi ennen elämäntapahtumaa).

Kuvio 3. Elämäntapahtumien yhteys toimeentulotuelle siirtymiseen seuraavana vuonna. Yhden vanhemman perheet (vuosi ennen elämäntapahtumaa). Huomioi, että x-akseli on muutettu käyttäen 10-kantaista logaritmia.

Kuvio 4. Elämäntapahtumien väestösyysosuudet toimeentulotuelle siirtymiseen. Yhden vanhemman perheet (vuosi ennen elämäntapahtumaa).

Kuviossa 4 näytetään väestösyysosuudet toimeentulotuelle ja pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymiseen elämäntapahtumien mukaan yhden vanhemman perheen osa-aineistolla. Vanhemman psykiatrinen sairastuminen selitti kaksi prosenttia toimeentulotuelle siirtymisistä ja viisi prosenttia pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymisistä. Tässä aineistossa työttömyys näytti paradoksaalisesti vähentävän pitkäaikaiselle toimeentulotuelle siirtymistä, mutta tämä voi johtua arvion epävarmuudesta sekä siitä, että työttömyyttä kokevat ovat olleet aikaisemmin työelämässä ja siksi paremmassa taloudellisessa asemassa kuin muut.

Johtopäätökset

Olemme vertailleet eri elämäntapahtumien merkitystä toimeentulotuelle siirtymiseen lapsiperheissä aikavälillä 1998–2013. Yksilötasolla isoimmat riskit siirtyä toimeentulotuelle liittyivät vanhempien psyykkiseen sairastumiseen ja eroon, kun taas väestötasolla merkittävin syy toimeentulotuelle siirtymiseen oli vanhempien työttömyys. Tulos kertoo siitä, että työttömyys on väestötasolla suhteellisen yleinen elämäntapahtuma, vaikka yksilötasolla siihen liittyikin pienempi riski kuin sairastumiseen tai eroon.

Aikaisemmat tutkimukset ovat tarkastelleet toimeentulotuen ja terveyden välisiä yhteyksiä. Aikaisempi suomalainen tutkimus raportoi, että mielenterveysongelmat ovat yhteydessä toimeentulotuen saamisen kestoon nuorilla aikuisilla (Vaalavuo & Bakkum 2021). Toinen tutkimus havaitsi, että lapsuuden mielenterveysdiagnoosit ennustivat myöhempää toimeentulotuen saantia (Haula & Vaalavuo 2021). Sveitsiläinen tutkimus havaitsi, että avioero lisäsi sosiaalivun saannin todennäköisyyttä 19 prosenttiyksikköä pienituloisilla pareilla (Kessler ym. 2022).

Tämä tutkimus täydentää näitä havaintoja. Tutkimuksemme mukaan vanhempien mielenterveys ja ero ovat keskeisiä toimeentulotuelle siirtymistä selittäviä tekijöitä. Toisaalta tämä tutkimus osoittaa, että toimeentulotuelle siirrytään todennäköisesti useasta eri syystä eikä yksittäinen elämäntapahtuma selitä merkittävää osaa toimeentulotuelle siirtymisistä.

Tutkimuksen rajoite on mahdollinen sekoittuneisuus, joka selittää sekä elämäntapahtuman todennäköisyydet että toimeentulotuelle siirtymisen. Lisäksi rajoitteena on tarkastelu vuositason, mikä tarkoittaa, että nopeampoisemmat muutustien väliset yhteydet jäävät tutkimuksessa havaitsematta.

KIRJALLISUUS

- Haula, Taru & Vaalavuo, Maria (2021) Mental health problems in youth and later receipt of social assistance: Do parental resources matter? *Journal of Youth Studies* 25 (7), 877–896.
- Hiilamo, Aapo & Keski-Säntti, Markus & Juutinen, Aapo & Mäkinen, Lauri & Ristikari, Tiina & Lallukka, Tea (2023a) The effects of economic difficulties on social and health care costs of children –target trial emulation using complete birth cohort data in Finland. *medRxiv Preprint* 2023.08.11.23293974. <https://doi.org/10.1101/2023.08.11.23293974>
- Hiilamo, Aapo & Keski-Säntti, Markus & Räsänen, Sami & Niemelä, Miika & Lallukka, Tea & Ristikari, Tiina (2023b) Contribution of parental health to the subsequent social assistance entry of the family with children: A nationwide register-linked birth cohort study in Finland. *J Epidemiol Community Health* 77 (4), 224–229. <https://doi.org/10.1136/jech-2023-220283>
- Jauhiainen, Signe & Korpela, Tuija (2019) Toimeentulotuen saajien elämäntilanne, asuminen ja työnteko. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2019:28. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161459>
- Kaittila, Anniina & Viitasalo, Katri & Hakovirta, Mia & Isoniemi, Henna & Moisio, Meri (2022) Lapsiperheiden vahvat rahataidot (VaRa) -intervention kehittäminen ja tutkimus. <http://hdl.handle.net/10138/355551>
- Kessler, Dorian & Potarca, Gina & Bernardi, Laura (2022) Measuring public-private-substitution after divorce: Ex-spouse income and the effect of marital separation on social assistance take-up. *International Journal of Social Welfare* 31 (2), 176–186. <https://doi.org/10.1111/ijsw.12514>
- Kuivalainen, Susan (2013) Toimeentulotuki 2010-luvulla – Tutkimus toimeentulotuen asiakkuudesta ja myöntämiskäytännöistä. Raportti 9/2013. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://www.julkari.fi/handle/10024/104474>
- Laaksonen, Maarit (2010) Population Attributable Fraction (PAF) in epidemiologic follow-up studies. Research 34. Helsinki: National Institute for Health and Welfare.
- Mansournia, Mohammad Ali & Altman, Douglas (2018) Population attributable fraction. *BMJ* 360:k757 doi:10.1136/bmj.k757
- Miettinen, Olli S. (1974) Proportion of disease caused or prevented by a given exposure, trait or intervention. *American Journal of Epidemiology* 99 (5), 325–332. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.aje.a121617>
- Obućina, Ognjen (2014) Paths into and out of poverty among immigrants in Sweden. *Acta Sociologica* 57 (1), 5–23.
- Ristikari, Tiina & Keski-Säntti, Markus & Sutela, Eelina & Haapakorva, Pasi & Kiilakoski, Tomi & Pekkarinen, Elina & Kääriälä, Antti & Aaltonen, Mikko & Huotari, Tiina & Merikukka, Marko & Salo, Jarmo & Juutinen, Aapo & Pesonen-Smith, Anna & Gissler, Miika (2018) Suomi lasten kasvuympäristönä: Kahdeksantoista vuoden seuranta vuonna 1997 syntyneistä. Raportti 7/2018. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://www.julkari.fi/handle/10024/137104>
- Rubin, Donald B. (2005) Causal Inference Using Potential Outcomes: Design, Modeling, Decisions. *Journal of the American Statistical Association* 100 (469), 322–331. <https://www.jstor.org/stable/27590541>
- Vaalavuo, Maria, & Bakkum, Boris (2021) Mental Health Problems at a Critical Juncture: Exit from Social Assistance among Young Finns. *Journal of Social Policy* 50 (4), 764–787. <https://doi.org/10.1017/S0047279420000501>
- Vaalavuo, Maria & Haula, Taru & Bakkum, Boris (2020) Nuoret aikuiset, terveys ja toimeentulotuki. Raportti 4/2020. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
- Zou, Guangyong (2004) A Modified Poisson Regression Approach to Prospective Studies with Binary Data. *American Journal of Epidemiology* 159 (7), 702–706. <https://doi.org/10.1093/aje/kwh090>

TIIVISTELMÄ

Aapo Hiilamo & Markus Keski-Säntti & Lauri Mäkinen & Tiina Ristikari: Kuinka merkittäviä elämäntapahtumat ovat toimeentulotuella siirtymiseen lapsiperheissä?

Jotta voimme ehkäistä toimeentulotuella siirtymistä, on tärkeää ymmärtää, mistä syistä lapsiperheet siirtyvät toimeentulotuella. Selvitämme tilastollisen analyysin keinoin, miten merkittäviä eri elämäntapahtumat lapsiperheissä ovat toimeentulotuella siirtymiseen ja pitkäaikaiselle toimeentulotuen saannille. Käytämme Kansallinen syntymäkohortti 1997 -aineistoa ja laskemme toimeentulotuella siirtymiseen liittyvien elämänta-

pahtumien – työttömyyden, eron ja sairastumisen – riskisuhteet sekä väestösyysuudet. Riskisuhteet kuvaavat toimeentulotuella siirtymisen riskien suhteellista eroa elämäntapahtumien kokevien ja ei kokevien välillä ja väestösyysuudet kuvaavat osuutta toimeentulotuella siirtymisistä, jotka voitaisiin välttää, mikäli valittua elämäntapahtumaa ei tapahtuisi väestössä lainkaan.

Analyysimme osoittaa, että suurin riski siirtyä toimeentulotuella liittyy vanhempien eroon ja psykiatriseen erikoissairaanhoidon hoitoilmoitukseen. Suurin väestösyysuus liittyy vanhempien työttömyyteen ja eroon.

KIRJOITTAJAT

Hiilamo, Aapo, PhD, tutkija, Max Planck Institute for Demographic Research (hiilamo[at]demogr.mpg.de)

Keski-Säntti, Markus, KTM, tutkija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Mäkinen, Lauri, VTT, Projektitutkija, Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö Iitla (lauri.makinen[at]iitla.fi)

Ristikari, Tiina, YTT, Tutkimusprofessori, Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö Iitla (tiina.ristikari[at]iitla.fi)